

tudi najpomembnejše historične podatke o njegovem ustvarjalcu, časovni razpon gradiva, obseg fonda v številu tehničnih enot in v tekočih metrih, navedbo vrste pripomočka za uporabo gradiva in označbo vsebine gradiva, ki sloni na predstavitvi snovnih skupin gradiva. Opisi posameznih fondov nam posredno odražajo tudi stopnjo njihove urejenosti in intenziteto pripomočkov za uporabo. Vodnik ponuja posrečeno rešitev popisa gradiva, ki je nastalo pri različnih ustvarjalcih, pa je danes pridruženo enemu fondu. Pregled ustvarjalcev in fondov je predstavljen za posamezno organizacijsko enoto tudi v tabelarični obliki z numeričnimi podatki.

Poglavje Priporočila za citiranje bo olajšalo citiranje pa tudi pripomoglo k poenotenju citiranja uporabljenega gradiva. Poglavje Statistika obsega dva sklopa: numerični pregled števila ustvarjalcev in fondov, tehničnih enot in obsega v tekočih metrih po dejavnostih za vse gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana po stanju oktobra 1991 in seznam fondov in zbirk po občinah, ki sloni na registru fondov zbirk.

Omenimo naj, da tako splošni pregled ustvarjalcev kakor tudi posamični pregled ustvarjalcev spremlja navedba ustrezne literature, ki bi jo kazalo še dopolniti, a kljub temu prispeva h kvaliteti vodnika.

Novi vodnik bo nepogrešljiva orientacija vsakemu raziskovalcu pri delu na arhivskem gradivu Zgodovinskega arhiva Ljubljana. V njem zasledimo tudi nove metodološke rešitve, odpira pa nova vprašanja in dileme pri strokovnem arhivskem delu glede na nove možnosti, ki jih nudi računalniški prenos informacij.

Ema Umek

Vodnik po informacijskih pomagalih Štajerskega deželnega arhiva v Gradcu-Führer zu den Findbüchern des Steiermärkischen Landesarchivs in Graz, Maribor, Gradec/Graz, 1991

Pokrajinski arhiv v Mariboru je v sodelovanju s ŠDA iz Gradca izdal navedeni inventar. Avtorja sta arhivista dr. Gerald Ganser in dr. Peter Pavel Klasinc.

Prav gotovo sta oba avtorja opravila ogromno delo, saj pregledati arhivske inventarje in ostala pomagala za 42.000 tm arhivskega gradiva ni

majhno delo, kar dokazuje tudi obsežnost vodnika, ki ima s kazali in okrajšavami ter nadvse skopimi navedbami kar 232 strani.

Zaradi majhne naklade, le 150 izvodov, so ga računalniško postavili in oblikovali (Miran Novak) kar v Pokrajinskem arhivu v Mariboru, kar je glede na visoke cene tiska prav gotovo pametna odločitev. Vendar bi se pri reprodukcijah, pa čeprav so le ilustrativni dodatek, želeli boljše kvaliteto kopij. Še posebej velja to za pregledno karto gosposčin, mest in trgov, občin, samostanov in župnijskih arhivov, ki jih, najmanj 1 fascikel, hrani Joaneumski arhiv. Karta je kopija tiste v Gesamtinventarju iz leta 1959, str. 80, in je že tam zaradi pomanjšave slabo vidna.

Dr. Peter Klasinc v kratkem uvodu razloži namen in način nastajanja vodnika. Morda bi moral biti v tem delu obširnejši in natančnejši, predvsem z obrazložitvijo, po kakšnem vrstnem redu si navedbe fondov sledijo glede na Gesamtinventar. Ko avtor govori o kratki informaciji v »oddelku arhiva, v katerem se fondi nahajajo«, ne misli oba oddelka Štajerskega deželnega arhiva, marveč govori o ustvarjalcih fondov in zbirk.

Informacijo, kje se nahaja arhivsko gradivo, v zgornjem ali spodnjem oddelku Hamer (linggasse) ali Bürger (gasse), označi z nekoliko neposrečeno izbrano kratico Mater za material ali arhivsko gradivo. Uporabniki bi si želeli, da bi bilo ob navedbi informativnega pomagala s kratico označbe, za katero pomagalo gre: vodnik, popis, katalog, kartoteko ipd.

Še bolj bi bil za uporabnike v tem vodniku koristen in dobrodošel podatek za vse tiste fonde in zbirke, ki so bile oddane v Štajerski deželni arhiv s pridržkom lastninske pravice, kjer je potrebno za uporabo pridobiti posebno dovoljenje, kot je to primer za arhiv družine Attems in Herberstein, kje mora uporabnik preko direktorije arhiva pri lastniku pridobiti posebno dovoljenje za uporabo fonda.

Vodnika smo veseli, saj je obogatil naše arhivistične knjižne police, še bolj ga bodo najbrž raziskovalci, ki so včasih brez takšnih publikacij v arhivskih čitalnicah povsem izgubljeni. Še bolj veseli bi bili, če bi nastali podobni vodniki kot rezultat mnogoletnih popisovanj tistih, ki evidentirajo že leta gradivo v arhivih na Dunaju, v Celovcu, Londonu, Rimu, itd.

Marija Hernja Masten